

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від _____ № _____
на № _____ від _____

Соледарська міська рада
Донецької області

вул. Паркова, 3-А, м. Соледар,
Донецька обл., 84545

*Пропозиції щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Соледарської міської ради Донецької області «Про встановлення розмірів ставок місцевих податків та зборів на території Соледарської міської об'єднаної територіальної громади на 2019 рік» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом Соледарської міської ради Донецької області від 04.05.2018 № 1105/18-22.

За результатом проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної депутатської комісії з питань економічної політики, бюджету та фінансів та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

І. Пунктом 1 проекту рішення передбачається встановити ставки місцевих податків та зборів на території Соледарської міської об'єднаної територіальної громади: податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку, плати за землю, єдиного податку, збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору.

І. Податковий кодекс України (далі – ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, тощо.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ, сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Так, підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 ПКУ.

Однак, не всі обов'язкові елементи податків, що передбачені статтею 7 ПКУ, визначені у проекті рішення, наприклад, у проекті рішення при встановленні вищезазначених податків не зазначено: платники податку, об'єкт оподаткування, база оподаткування, порядок обчислення податку, строк і порядок сплати податку, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку, що не узгоджується з наведеними вище вимогами ПКУ.

Отже, пропонуємо визначити у проекті рішення всі обов'язкові елементи податку або навести посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини, статті або розділи) ПКУ, якими вони встановлені.

2. Додатком 5 до проекту рішення визначено перелік пільг для фізичних та юридичних осіб, наданих відповідно до пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України зі сплати земельного податку, в якому, зокрема пропонується звільнити від сплати земельного податку в розмірі 100% певні групи платників податку, а саме: сільськогосподарські угіддя зон радіоактивно забруднених територій, визначених відповідно до закону такими, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи (зон відчуження, безумовного (обов'язкового) відселення, гарантованого добровільного відселення і посиленого радіоекологічного контролю), і хімічно забруднених сільськогосподарських угідь, на які запроваджено обмеження щодо ведення сільського господарства; землі сільськогосподарських угідь, що перебувають у тимчасовій консервації або у стадії сільськогосподарського освоєння; земельні ділянки державних сортовипробувальних станцій і сортоділяниць, які використовуються для випробування сортів сільськогосподарських культур тощо.

Водночас, статтею 283 ПКУ визначено перелік земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Статтями 281 та 282 ПКУ встановлено вичерпний перелік фізичних та юридичних осіб, для яких встановлюються пільги щодо сплати земельного податку, у зв'язку з чим, пропонуємо додаток 5 до проекту рішення привести у відповідність до вищезазначених норм ПКУ.

3. Пунктом 293.2 статті 293 ПКУ, зокрема, встановлено, що фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності.

Отже, пропонуємо у проекті рішення визначити розміри ставок для першої та другої груп платників податку з урахуванням вимог пункту 293.2

статті 293 ПКУ в частині затвердження фіксованих ставок єдиного податку залежно від виду господарської діяльності з одночасним обґрунтуванням їх розмірів в аналізі регуляторного впливу.

Крім того, зазначеною вище статтею ПКУ передбачено встановлення місцевими радами ставок єдиного податку для платників першої та другої груп. Ставки для платників податку третьої та четвертої груп є фіксованими та встановлені нормами ПКУ і не потребують додаткового врегулювання рішеннями місцевих рад.

Таким чином, визначені по тексту рішення норми щодо платників податків третьої та четвертої груп, пропонуємо виключити.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятих альтернатив.

II. Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ) не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» із змінами, внесеними постановою Кабінету міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика), яка є обов'язковою під час підготовки проектів регуляторних актів.

1. У розділі 1 «Визначення проблеми, що пропонується розв'язати шляхом державного регулювання» АРВ, згідно з вимогами Методики, розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема визначити причини її виникнення, навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Водночас, при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник в АРВ обмежився лише текстовим її описом, зокрема не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість.

Зазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

2. У розділі 2 «Цілі державного регулювання» АРВ визначені розробником цілі регулювань є абстрактними, не мають якісного, кількісного і часового виміру та не вказують, які проблеми мають вирішити.

3. У розділі 3 «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з запропонованих альтернативних способів. Однак, розробником в АРВ не наведено розрахунків вигод та витрат держави, громадян і суб'єктів господарювання, яких вони зазнають внаслідок застосування будь-якої із запропонованих альтернатив, що підтверджувало б економічну доцільність обраного способу вирішення існуючої проблеми.

Зазначене вище не дозволяє об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

4. У розділі 5 «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто не оцінено яким чином будуть діяти норми цього проекту рішення та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності. Крім того, розробником не описано, які організаційні заходи мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта після набрання ним чинності.

5. Тест малого підприємництва (далі - М-тест), не відповідає вимогам пункту 13, додатку 4 Методики та потребує доопрацювання. Так, розрахунки витрат в М-тесті, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту рішення, повинні здійснюватися окремо до кожної запропонованої проектом ставки податку, з відображенням витрат суб'єктів господарювання, на яких справляє вплив регулювання. При цьому, в М-тесті не проведено оцінки «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання.

Також звертаємо увагу, що при розрахунку витрат на запровадження державного регулювання місцевих податків для суб'єктів малого підприємництва розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання не здійснюється.

6. Підпунктом 12.3.4. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передусє бюджетному періоду, в якому планується застосовування встановлених місцевих податків та зборів або змін (плановий період). В іншому разі, норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Виходячи із норм пункту 5 статті 2 та частини першої статті 3 Бюджетного кодексу України, бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією із складових якої є бюджети

місцевого самоврядування), становить один календарний рік, що починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

Крім того, відповідно до статті 4 ПКУ, одним з принципів, на яких ґрунтується податкове законодавство України, є принцип стабільності - зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року.

Таким чином, враховуючи норми Бюджетного та Податкового кодексів України, органи місцевого самоврядування мають щорічно (до 15 липня кожного року) переглядати розміри ставок місцевих податків та зборів, що справляються в установленому ПКУ порядку. Відповідні ставки будуть діяти лише протягом року, на який прийняті.

Отже, пропонуємо виключити з М-тесту обрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на п'ять років.

У зв'язку з відсутністю в АРВ до проекту рішення усієї необхідної інформації, числових даних та розрахунків, розробником не доведена відповідність проекту рішення принципам державної регуляторної політики, зокрема таким як, доцільність - обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми; збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Враховуючи вищевикладене, Державна регуляторна служба України пропонує привести проект рішення Соледарської міської ради Донецької області «Про встановлення розмірів ставок місцевих податків та зборів на території Соледарської міської об'єднаної територіальної громади на 2019 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства з урахуванням зазначених зауважень та пропозицій, а аналіз регуляторного впливу – до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта», із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування впровадження даного проекту регуляторного акта.

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України в установленому законодавством порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К.М. Ляніна